

Bijlage 2 Duiding per RES

RES Alblasserwaard

De RES Alblasserwaard ligt op schema om haar doelstelling voor duurzame elektriciteit te halen. Voorwaarde daarbij is wel dat de afspraken uit het bestuursakkoord uitgevoerd worden en dat de verkenning naar alternatieve locaties voor wind op land resultaat oplevert, dat de uitkomsten door alle RES-partners voortvarend vastgelegd worden in het Omgevingsbeleid en dat de vergunningverlening voor de gekozen zoeklocaties opgepakt wordt.

De energieregio maakt stappen in de warmtetransitie. Gemeente Gorinchem heeft de laatste jaren met financiering door het Nationaal Groeifonds met HVC zijn eigen warmtenet opgestart. De eerste buurten van de Gildewijk zijn inmiddels aangesloten en de uitrol gaat door. Er zit een heel zwaar participatieproces op. Landelijk staat het warmtenet van Gorinchem als best practice bekend. In gemeente Molenlanden is minder aandacht voor warmtenetten. Dat komt omdat uit de analyses voor de TVW is gebleken dat de meeste kernen te klein zijn om een warmtenet te laten renderen en er (te) weinig warmtebronnen beschikbaar zijn. Gemeente Molenlanden kiest daarom voor een dorpsgerichte bottom-up aanpak in de warmtetransitie.

RES Drechtsteden

Met betrekking tot alle doelstellingen is er in de RES Drechtsteden voortgang geboekt. Om de vastgestelde doelstelling in 2030 te realiseren, is het op alle thema's vooral zaak om het tempo tenminste vast te houden, maar liever nog te versnellen. Het vasthouden van het tempo zal op zichzelf naar verwachting al een forse opgave zijn. Dit onder andere vanwege de dreigende schaarste aan vakmensen. Maar bijvoorbeeld ook omdat de opgaven ingewikkelder zullen worden. De Drechtsteden zetten zich ook actief in om het tekort aan vakmensen te verkleinen. Dit heeft in de eerste helft van 2022 bijvoorbeeld geleid tot verschillende nieuwe leerwerktrajecten bij de Beroepentuin.

In regio Drechtsteden zijn er daarnaast veel kansen voor de verdere uitbreiding van een regionaal warmtenetwerk en warmtebronnen. Het tempo van deze uitrol wordt mede bepaald door het Rijk, doordat het verkrijgen van verschillende rijkssubsidies en programma's essentieel is om (ver)snel(d) projecten van de grond te krijgen.

Op 30 juni 2023 heeft u het RES Voortgangsdokument van RES Drechtsteden ontvangen ([PZH-2023-835435574](#)). In de bijlage van vindt u een gecorrigeerd Voortgangsdokument voor de RES Drechtsteden. Er was per abuis een zonnepark in Nieuw-Dordrecht (Drenthe) meegerekend. De werkelijk gerealiseerde opwek van energie op land van RES Drechtsteden komt na correctie uit op 0,03 TWh in plaats van 0,06 TWh. U vindt het gecorrigeerde RES Voortgangsdokument in de bijlage, er zijn wijzigingen aangebracht op pagina 4 en pagina 16.

Goeree-Overflakkee

Het bod voor elektriciteit bestaat uit de bestaande windlocaties en zonnevelden plus zon-op-dak. De komende periode wordt gewerkt aan nog een aantal grote zonneprojecten op daken / parkeerplaatsen. Vanuit de gemeente worden geen mogelijkheden gezien voor nieuwe zoekgebieden zon, ook niet in combinatie met bestaande windparken (dus geen cable-pooling).

De gemeente werkt de komende jaren aan het uitwerken van de bestaande transitievisie warmte richting wijkuitvoeringsplannen en de transitievisie warmte 2.0 in 2025. De regio heeft weinig collectieve warmtebronnen beschikbaar. De energieregio beseft dat collectieve systemen relatief

hoge kosten hebben door de kleine kernen en grote afstanden tussen kernen. Dat betekent dat elektrificatie (warmtepompen) een relatief groot aandeel in deze regio lijkt te krijgen. Er wordt een pilootproject gestart waarbij verwarmd gaat worden met waterstof (Stad aan 't Haringvliet).

Hoeksche Waard

Het bod voor elektriciteit bestaat uit bestaande opweklocaties; 5 windparken en 1 zonnepark die reeds gerealiseerd of in ontwikkeling zijn. Vanuit het uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard richting energieneutraal' start de gemeente begin 2024 met het proces om te komen tot een uitnodigingskader voor uitbreiding van zon-op-land, zon-op-water en overige restructies. Dit uitnodigingskader wordt opgesteld met een uitgebreid participatieproces met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en betrokken (overheids)partijen, zoals de provincie. De gemeente wil de dan vastgestelde locatie(s) opnemen in een herijkte RES. Het college heeft aangegeven nauw betrokken te willen zijn bij het bepalen van de zoekgebieden in het genoemde uitnodigingskader, zodat de provinciale belangen goed meegewogen worden.

De energieregio heeft weinig eigen warmtebronnen en weinig kansen voor een collectief warmtesysteem. De energieregio kijkt wel naar de mogelijkheden van koppeling met omliggende gebieden.

Holland Rijnland

De gemeenten in de energieregio Holland Rijnland werken aan lokale energiestrategieën, waarin ze aangeven welk aandeel ze kunnen leveren aan het bod uit de RES 1.0. Voor de provincie voelt dit als een stap terug in het proces, maar het is wel een noodzakelijke stap om voorwaarts te komen. De zoekgebieden voor wind uit RES 1.0 in het Groene Hart zijn niet vastgesteld door de provincie. Gemeente Katwijk heeft de bevoegdheid voor de vergunningverlening voor windenergie op de zoeklocatie Valkenburg teruggegeven aan de provincie. In Zoeterwoude is een initiatiefnemer voor uitbreiding van een bestaande locatie. Het is mogelijk dat gemeenten de ruimte die het nieuwe provinciale coalitieakkoord biedt, willen gebruiken voor opname van zoekgebieden voor wind. Bijvoorbeeld langs de N11, die ook in het project Energiewegen van de PARK als een van de mogelijkheden naar voren komt.

Het aanleggen van collectieve warmte heeft de voorkeur boven individuele opties. Met de aanlanding van Warmteling in Leiden en de potentie van geothermie in de regio kan er een groot deel worden voorzien van warmte. De inzet van de regio is de ontwikkeling van regionale warmtesystemen waarbij het verdelingsvraagstuk van de warmte één van de ingewikkelde samenwerkingsvraagstukken is. Ook zijn er zorgen rondom de onduidelijkheid bij het wetsvoorstel Wet collectieve warmte.

Midden Holland

De regio is bezig om de voorkeursstrategieën voor warmte verder uit te werken per wijk. Er zijn initiatieven om regionale warmtesystemen op te zetten en gesprekken over bronnen strategieën voor bijvoorbeeld geothermie en gebruik maken van Warmteling. Binnen de regio zijn zorgen rondom de onduidelijkheid bij het wetsvoorstel Wet collectieve warmte.

De RES-partners werken aan een regionaal beleidskader voor zon op veld. De regio verkent of een herijking van de RES nodig is om het bod te halen. Bij de bestaande windlocatie in Waddinxveen speelt de komende jaren de vraag over repowering (bestaande turbines vervangen door nieuwe).

Rotterdam Den Haag

De energieregio werkt aan het uitwerken van zoekgebieden tot locaties. Dit wordt o.a. meegenomen in een op te starten regionale planMER. Binnen de regio is voor een groot deel van het bod nog geen keuze gemaakt tussen wind op land en zon op veld. Ook zijn voor een groot deel van het bod nog geen initiatieven bekend. Tegelijkertijd is er de afgelopen jaren bij bestaande zoeklocaties voortgang geboekt. Zo is in Rotterdam het windpark Maasvlakte 2 opgeleverd. Voorne aan Zee een belangrijke stap gezet met het vaststellen van het bestemmingsplan en het verlenen van een vergunning voor repowering van de bestaande 6 windturbines langs de Haringvlietdam door twee nieuwe windturbines. Ook worden stappen gezet op meerdere zoeklocaties voor windenergie uit de Omgevingsverordening (Lansingerland, Schiedam en Vlaardingen).

Uit de geanalyseerde transitievisies warmte (21) uit de regio wordt duidelijk dat het Rijksdoel van een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050 niet wordt gehaald met de aangekondigde activiteiten in de transitievisies warmte. De voorziene grote rol van warmtenetten in de regio wordt bevestigd door de transitievisies warmte (64% van de woningen en gebouwen). Veel gemeenten geven in hun transitievisie warmte nog geen indicatie van de door hen voorziene warmtebron voor een warmtenet.